

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobkyně: **L. H.**, zastoupené JUDr. Ing. Miroslavem Noskem, advokátem se sídlem Havlíčkova 690/11, Tábor, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 3. 2014, čj. MV-161272-5/VS-2013, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 1. 2016, čj. 22 A 53/2014-68,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 1. 2016, čj. 22 A 53/2014-68, **se zruš uje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 24. 3. 2014, čj. MV-161272-5/VS-2013, (dále jen „napadené rozhodnutí“) bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina (dále jen „krajský úřad“) ze dne 24. 10. 2013, čj. KUJI 73088/2013, sp. zn. OOSČ 544/2013 OOSČ, (dále také jen „rozhodnutí krajského úřadu“) kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o obnovu řízení ukončeného pravomocným rozhodnutím krajského úřadu ze dne 1. 3. 2013, čj. KUJI 15006/2013, sp. zn. OOSČ 5/2013 OOSC/3/DT. Tím bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeny výroky XIV., XV. a XVIII. rozhodnutí Komise k projednávání přestupků města Pelhřimov ze dne 14. 11. 2012, čj. Tr. 230-1/11, 269/11, 6-7/12, 12/12, 43-4/12, 76/12, 89-90/12, 97/12, 111/12, 117/12 a 132-3/12, sp. zn. OVV/974/2012 (dále jen „rozhodnutí o přestupcích“), kterým byla žalobkyně mimo jiné uznána vinnou ze spáchání přestupků proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích

(výrok XIV. a výrok XVIII.) a přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 písm. a) téhož zákona (výrok XV.).

II.

[2] Proti napadenému rozhodnutí se žalobkyně bránila žalobou s návrhem, aby Krajský soud v Brně zrušil nejen napadené rozhodnutí, ale i jemu předcházející rozhodnutí krajského úřadu a aby povolil obnovu řízení podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Podle žalobkyně byla tato správní rozhodnutí nezákonná a nepřezkoumatelná, jelikož se v nich správní orgány řádně nevypořádaly s tvrzeními, jimiž odůvodňovala svou žádost o obnovu řízení.

[3] Důvody obnovy řízení ve vztahu k přestupku proti majetku (XV. výrok rozhodnutí o přestupcích), jehož se měla stěžovatelka stručně řečeno dopustit tím, že dne 10. 4. 2012 roztrhla J. K. dámskou bundu zn. Nordblanc, shledávala žalobkyně v těchto skutečnostech: 1) J. K. stále disponuje údajně poškozenou bundou (což žalobkyně doložila fotografií ze dne 28. 5. 2013), a to i přes to, že v průběhu původního správního řízení tvrdila opak. Podle žalobkyně se tím J. K. chtěla vyhnout předložení bundy ve správním řízení, neboť by se tak prokázalo, že poškozena vůbec nebyla; 2) žalobkyně získala podrobnější informace týkající se vlastností dvou soukromých snímků J. K. (tzv. metadata) zobrazujících údajně poškozenou bundu až dne 28. 6. 2013, neměla tedy možnost v původním správním řízení na tyto údaje reagovat. Ke zvážení autencity těchto metadat předložila žalobkyně Znalecký posudek z oboru kybernetika, kriminalistika a ekonomika č. 104/2014 ze dne 26. 5. 2014, vypracovaný soudním znalcem Mgr. Martinem Ludmou (dále jen „znalecký posudek“); 3) žalobkyně zpochybnila věrohodnost tří svědků (V. K., M. S. a R. V.) a jejich svědeckých výpovědí, na základě kterých byla shledána vinnou ze spáchání uvedeného přestupku; 4) žalobkyně dne 4. 7. 2013 zjistila, že v odborném vyjádření vyhotoveném Policií České republiky, obvodním oddělením Pelhřimov (dále jen „Policie ČR, OO Pelhřimov“) ohledně údajně poškozené bundy J. K. chyběl popis a rozsah poškození bundy, její stáří, cena, za kterou byla bunda zakoupena a fotodokumentace poškození. Jediné dvě fotografie této bundy, které Policie ČR, OO Pelhřimov pořídila, pocházejí z 3. 5. 2012, přičemž odborné vyjádření je datováno ke dni 25. 4. 2012. Podle žalobkyně tak neexistovaly žádné důkazy, které by mohly založit důvodné podezření o tom, že žalobkyně tento přestupek spáchala. Z uvedeného dovozovala podezření ze zneužití pravomoci úřední osoby; 5) žalobkyně namítala, že paragon, kterým dne 30. 5. 2012 J. K. doložila výši pořizovací ceny údajně poškozené bundy, byl fiktivní, jelikož byl vystaven dodatečně a cena ani specifikace bundy na něm uvedené neodpovídaly skutečnosti.

[4] V případě jednání, v němž krajský úřad shledal přestupek proti občanskému soužití (výrok XVIII. rozhodnutí o přestupcích), spočívající v odstrkování J. K. a způsobení drobné oděrky pod levým okem špachtlí, jehož se měla žalobkyně dopustit dne 10. 4. 2012, považovala žalobkyně za důvod obnovy řízení nevěrohodnost vyslechnutých svědků (viz výše) ve spojení s tvrzením, že napadenou naopak byla právě žalobkyně.

[5] Důvod obnovy řízení o přestupku proti občanskému soužití (výrok XIV. rozhodnutí o přestupcích), jehož se měla žalobkyně dopustit dne 23. 3. 2012 tím, že v ulici H. v Pelhřimově odnesla nejméně jeden balík zateplovací vaty zn. Rockwool a tři desky zateplovací vaty majitele R. V. a třásla kovovým lešením, na němž se jmenovaný nacházel, spatřovala žalobkyně v telefonátech, které téhož dne uskutečnila s Policií ČR, OO Pelhřimov a s dalšími osobami označenými v její žádosti o obnovu řízení v bodě 5 na stranách 10-12.

[6] Krajský soud v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) žalobu pro nedůvodnost zamítl, neboť napadené rozhodnutí neshledal nezákonné ani nepřezkoumatelné. Uzavřel, že krajský úřad ani žalovaný ve svých rozhodnutích nepochybili, pokud dospěli k závěru, že nebyly naplněny podmínky pro povolení obnovy řízení o přestupcích. Podle krajského soudu žalovaný provedl v napadeném rozhodnutí podrobný a kvalifikovaný rozbor věci, proto se s jeho závěry krajský soud ztotožnil.

III.

[7] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, v níž uplatnila kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] V kasační stížnosti i jejím doplnění stěžovatelka zopakovala shodné námitky jako v řízení před správními orgány i v žalobě. Krajskému soudu především vytýkala, že do odůvodnění napadeného rozsudku toliko převzal odůvodnění z napadeného rozhodnutí a jen je doplnil o některé části z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2010, čj. 6 As 39/2009-74, aniž by se řádně vypořádal se žalobními námitkami a důkazy uplatněnými v žalobě. Stěžovatelka zopakovala, že jí tvrzené skutečnosti a předkládané důkazy odůvodňují obnovu řízení o přestupcích ve smyslu § 100 správního řádu.

[9] Stěžovatelka nesouhlasila se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s jejími námitkami týkajícími se metadat dvou soukromých snímků J. K., nepředložení údajně poškozené bundy J. K. v původním správním řízení a se zpracovaným znaleckým posudkem. Jako zcela liché označila stěžovatelka tvrzení krajského soudu, že „*věcně […]pouze zpochybňuje právní názor správních orgánů, nikoli nedostatky ve skutkovém zjištění.*“ Ve všech svých podáních vůči správním orgánům i vůči krajskému soudu naopak namítala, že nebyl patřičně zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu. Stěžovatelka současně zdůraznila, že se krajský soud vůbec nevypořádal s její žalobní námitkou týkající se odborného vyjádření o nákupu poškozené bundy, vypracovaného Policií ČR, OO Pelhřimov, nevzal v potaz námitku týkající se fiktivního paragonu a vůbec se nevyjádřil k přestupku, z něhož byla stěžovatelka uznána vinnou výrokem XIV. rozhodnutí o přestupcích (viz odst. [3] a [5]).

IV.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že ve věci stěžovatelky postupoval v souladu s právními předpisy. Neshledal, stejně jako krajský úřad a krajský soud, že by v daném případě byly naplněny podmínky pro povolení obnovy řízení podle § 100 správního řádu. Žalovaný byl toho názoru, že stěžovatelka vytrhává skutečnosti z celkového kontextu, opomíjí, že z přestupku byla uznána vinnou na základě jiných

podkladů, než které předkládá a na něž poukazuje, a nebere v úvahu, že v řízení o povolení obnovy řízení není předmětem posouzení věci samé, pravomocně skončené. Ve zbytku žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na své vyjádření ke stěžovatelčině žalobě. Kasační stížnost navrhl zamítnout.

V.

[11] Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.)

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud předesílá, že v kasační stížnosti i jejím doplnění stěžovatelka opakovaně poukazovala na neobjektivnost a „úmyslnou“ podjatost soudkyně krajského soudu JUDr. Evy Lukotkové. O této námitce rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 22. 3. 2016, čj. Nao 50/2016-24, jímž uvedenou námitku odmítl se závěrem, že pro rozhodování o podjatosti soudkyně nebyla splněna podmínka řízení spočívající v existenci neskončeného řízení před krajským soudem.

[14] S ohledem na stěžovatelkou uplatněnou kasační námitku o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů přistoupil kasační soud nejprve k jejím posouzení. Pokud by ji totiž shledal důvodnou, bylo by to zjevně překážkou dalšího věcného přezkumu napadeného rozsudku z dalších kasačních důvodů. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je přitom natolik závažnou vadou rozsudku krajského soudu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud není namítána, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[15] Ve své judikatuře Nejvyšší správní soud dovodil, že rozsudek správního soudu trpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů tehdy, „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené […]. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá*“ (rozsudek ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44).

[16] Pokud tedy správní soud v odůvodnění svého rozsudku vůbec nereflektuje námitky a zásadní žalobní argumentaci uvedenou v žalobě, má to za následek nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů. Správní soud je totiž povinen se v odůvodnění rozsudku plně věcně vypořádat se všemi žalobními námitkami (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004). Obdobné ostatně dovozuje i judikatura Ústavního soudu, která považuje požadavek na kvalitní a vyčerpávající odůvodnění soudního rozhodnutí za neopominutelnou součást práva na spravedlivý proces.

[17] Stěžovatelka v tomto ohledu namítala, že krajský soud do odůvodnění napadeného rozsudku pouze převzal odůvodnění z napadeného rozhodnutí, aniž by se řádně vypořádal se všemi žalobními námitkami a důkazy uplatněnými v žalobě.

[18] Uvedené námitce Nejvyšší správní soud přisvědčuje. Skutečnost, že se krajský soud ztotožnil se závěry vyslovenými žalovaným v napadeném rozhodnutí a označil je za správné, sice sama o sobě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, krajský soud byl ale povinen vypořádat se s věcnými či právními námitkami uplatněnými stěžovatelkou v žalobě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2005, čj. 4 As 13/2004-55). To však v posuzovaném případě neučinil.

[19] Nejvyšší správní soud ověřil, že z množství stěžovatelkou uplatněných žalobních námitek (viz odst. [3] až [5]) se krajský soud v napadeném rozsudku vypořádal pouze s těmi, týkajícími se nepředložení údajně poškozené bundy J. K. ve správním řízení a metadat dvou soukromých snímků J. K. poskytnutých ve správním řízení. Pokud jde o zbylé stěžovatelčiny námitky vztahující se k odbornému vyjádření vypracovanému Policií ČR, OO Pelhřimov a okolnostem jeho zpracování, fiktivnímu paragonu T 6548388, zpochybnění věrohodnosti tří svědků a v důsledku toho i jejich svědeckých výpovědí a skutečností týkajících se obnovy řízení ve věci dalších dvou přestupků proti občanskému soužití (viz opět odst. [3] až [5]), včetně vypořádání stěžovatelkou navržených důkazů fotografiemi ze dnů 28. 5. 2013, 13. 5. 2014 a obrazovým snímkem o informacích o vlastnostech předložených fotografiích (tzv. metadatech), k těm se krajský soud ani ve stručnosti nevyjádřil. Nezohlednil ani skutečnost, že předmětem návrhu na obnovu řízení byly tři samostatné skutky (přestupková jednání stěžovatelky) a přezkum napadeného rozhodnutí učinil pouze ve vztahu k jednomu z nich (jednání ze dne 10. 4. 2012, v němž správní orgány spatřovaly přestupek proti majetku - XV. výrok rozhodnutí o přestupcích), a to ani ne v rozsahu všech k němu se vztahujících námitek. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů je opodstatněná.

[20] Nejvyšší správní soud také nepřehlédl, že žalovaný vyslovil v napadeném rozhodnutí (viz strana 6) pochybnost o tom, zda stěžovatelka dodržela subjektivní lhůtu k podání žádosti o obnovu řízení podle § 100 odst. 2 správního řádu, aniž tuto otázku sám vypořádal. Dle citovaného ustanovení může účastník řízení podat žádost o obnovu řízení do 3 měsíců ode dne, kdy se o důvodu obnovy řízení dozvěděl, nejpozději však do tří let ode dne právní moci rozhodnutí. Stěžovatelčina žádost, jak již bylo uvedeno, se týkala tří samostatných (byť časově úzce souvisejících) skutků. Ke každému z nich uváděla určité důvody, pro něž se obnovy řízení domáhá, proto ve vztahu ke každému z nich počala běžet subjektivní lhůta k podání žádosti o obnovu řízení od jiného dne.

[21] Posouzení včasnosti žádosti o obnovu řízení podle § 100 odst. 2 správního řádu nutně muselo předcházet úvahám o její důvodnosti. Touto otázkou se krajský soud při přezkumu správních rozhodnutí měl zabývat z úřední povinnosti, i bez návrhu. V nynější věci byl povinen učinit tuto úvahu samostatně ve vztahu ke každému ze skutků, jichž se obnova řízení týkala. Krajský soud se však těmito skutečnostmi nezabýval vůbec. Za předpokladu, že by stěžovatelčina žádost byla ve vztahu k některému ze skutků (nebo i všem) opožděná, postrádalo by zcela význam zabývat se splněním podmínek pro obnovy řízení, jež vyplývají z § 100 odst. 1 správního řádu.

[22] Nejvyšší správní soud dále pro přehlednost doplňuje, že proces obnovy řízení probíhá ve dvou fázích. V první z nich správní orgán posuzuje, zda jsou naplněny

podmínky pro obnovení původního správního řízení podle § 100 správního řádu, aniž meritorně přezkoumává pravomocné rozhodnutí; zabývá se pouze tím, zda obnovu řízení povolí či nikoliv. Teprve v případě, že shledá podmínky pro povolení obnovy původního řízení, nastává druhá fáze, v níž správní orgán nově rozhoduje o meritu věci (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2003, čj. 7 A 50/2002-36, či ze dne 27. 10. 2012, čj. 9 As 49/2010-102).

[23] Stěžovatelčina námitka o nesprávně zjištěném skutkovém stavu věci v původním řízení o přestupcích, uplatněná v rámci soudního přezkumu, jež se týká rozhodování ve zmíněné první fázi procesu obnovy řízení, je proto předčasná. Nalézání vad, k nimž případně došlo při zjišťování skutkového stavu v původním správním řízení, bude přicházet v úvahu až při případném přezkumu správního rozhodnutí vydaného v obnoveném řízení při novém posuzování věci samé.

[24] Nejvyšší správní soud nad rámec shora vyslovených závěrů a nezbytného odůvodnění doplňuje, že krajský soud v dílčích úvahách, které v napadeném rozsudku vyslovil ke dvěma z mnoha žalobních bodů, vycházel ze skutečností, které neměly oporu ve spisech. Jednalo se především o závěr, že vina stěžovatelky za spáchání přestupku proti majetku dne 10. 4. 2012 (výrok XV. rozhodnutí o přestupcích) byla prokázána nikoliv na základě fotodokumentace (kterou stěžovatelka učinila spornou a k níž vztahovala tvrzené důvody obnovy), ale na základě výslechů tří svědků. Uvedený závěr však vyplývá pouze a jen z napadeného rozhodnutí, aniž jej lze ověřit ze správních spisů, jež měl krajský soud při svém rozhodování k dispozici. Jejich součástí totiž nebylo původní rozhodnutí o přestupcích. Je tak vůbec sporné, zda krajský soud mohl přezkoumat bez znalosti důvodů tohoto rozhodnutí o přestupcích a rozsahu skutečností, z nichž krajský úřad při rozhodování vyšel, zda nyní stěžovatelkou uváděné důvody obnovy řízení naplňují předpoklady vyplývající z § 100 odst. 1 správního řádu, byla-li by její žádost o obnovu řízení včasná.

[25] S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že napadený rozsudek trpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů a je naplněn kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Ostatními důvody kasační stížnosti se právě proto nemohl zabývat.

[26] V dalším řízení krajský soud v prvé řadě posoudí včasnost stěžovatelčiny žádosti o obnovu řízení, a to ve vztahu ke každému ze skutků samostatně. Dospěje-li k závěru, že žádost o obnovu řízení byla podána včas, vypořádá řádně všechny námitky, které stěžovatelka uplatnila v žalobě, včetně důkazních návrhů, na něž ve svých tvrzeních odkazovala.

VI.

[27] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1. s. ř. s.). V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[28] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. června 2017

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu